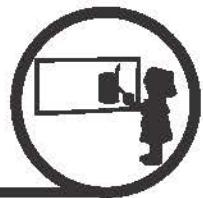

فصل پنجم

کار در کلاس دس ۱ صفحه ۱۱۲

چهار و هشت دهم ۴/۸ (الف)

دو و پنجاه و پنج صدم ۲/۵۵ (ب)

.۱

پنج و بیست و هفت صدم ۵/۲۷

یازده و یازده صدم ۱۱/۱۱

چهل و یک و سی و نه صدم ۴۱/۳۹

شصت و چهار و پنج صدم ۶۶/۰۵

پانزده و نود و هفت صدم ۱۵/۹۷

یک و یک صدم ۱/۰۱

.۲

سی و پنج و هشت صدم ۳۵/۰۸

دوازده و چهل و نه صدم ۱۲/۴۹

سی و نه و نوزده صدم ۳۹/۱۹

پانزده و هفت صدم ۱۵/۰۷

.۳

چهل و هشت و هشت صدم ۴۸/۰۸

صد و بیست و چهار و سی و هفت صدم ۱۲۴/۳۷

.۴

$$35/0.72 = 30 + 5 + 0/0.7 + 0/00.2$$

$$879/0.04 = 800 + 70 + 9 + 0/00.4$$

.۵

$$4/11 < 4/2 \quad 1 > 0/0.99 \quad 16/0.7 > 15/39$$

$$11/2 = 11/2 \quad 12/1 = 12/10 \quad 7/35 = 7/35$$

$$3/0.7 < 3/1 \quad 19/18 < 20 \quad 9 > 3/25$$

$$0/4 > 0/0.4 \quad 27/3 > 27/0.9 \quad 6/16 < 11$$

.۶

$$240/25 = 240 \cdot \frac{25 \div 25}{100 \div 25} = 240 \cdot \frac{1}{4}$$

$$6/0.04 = 6 \cdot \frac{4 \div 4}{1000 \div 4} = 6 \frac{1}{250}$$

$$34/550 = 34 \cdot \frac{550 \div 10}{1000 \div 10} = 34 \cdot \frac{55 \div 5}{100 \div 5} = 34 \frac{11}{20}$$

.۷

$$\frac{6 \div 2}{8 \div 2} = \frac{3 \times 25}{4 \times 25} = \frac{75}{100} = 0/75$$

$$\frac{4 \div 4}{16 \div 4} = \frac{1 \times 25}{4 \times 25} = \frac{25}{100} = 0/25$$

$$\frac{10 \times 4}{25 \times 4} = \frac{40}{100} = 0/40 = 0/4$$

۱۱۴ تمرین درس ۱

۱. الف) ۶/۴ یعنی ۶۴ تا ۱/۰ می‌شود ۰/۰۹ تا ۱/۰ ب)

۲. الف) درست است.

پ) نادرست است. ۱/۰ صد برابر ۱/۰۰۰ است.

۳. الف) ۴۵۷/۰۹ ب) ۳/۱۵۶ پ) ۰/۶۰۹

.۴

ده عدد صحیح و بیست و هشت هزارم ۱۰/۰۲۸

صد و هشتاد و پنج و چهل هزارم ۱۸۵/۰۴۰

یک و هفتاد و پنج هزارم ۱/۰۷۵

دو و صد و هشتاد و سه هزارم ۲/۱۸۳

بیست و چهار و یک صدم ۱۰/۰۲۴

چهارصد و چهار هزارم ۴۰۰/۰۰۴

هفتصد و هفتاد و هفتاد هزارم ۷۷۰/۰۷۰

.۵

$$۲۸/۳۹۶ = ۲۰ + ۸ + ۰ / ۳ + ۰ / ۰۹ + ۰ / ۰۰۶$$

$$۶/۰۲۸ = ۶ + ۰ / ۰۲ + ۰ / ۰۰۸$$

$$۷۹۶/۰۰۵ = ۷۰۰ + ۹۰ + ۶ + ۰ / ۰۰۵$$

.۶

$$۳/۵۶ < ۳۵/۶$$

$$۱۴ \frac{۶}{۱۰۰} = ۱۴/۰۶ < ۱۴/۶$$

$$۷/۰۶۴ < ۷/۶۴$$

$$۰/۹۷ < ۱/۲$$

$$۲ + ۰ / ۳ + ۰ / ۰۶ < ۲/۹۸$$

$$۰/۷۴۰ = ۰/۷۴$$

.۷

$$۱/۰۷۸ = ۱ \frac{۷۸}{۱۰۰}$$

$$۰/۲۰ = ۰ \frac{۲۰}{۱۰۰} = \frac{۲}{۱۰}$$

$$۵/۰۰۲۰ = ۵ \frac{۲۰}{۱۰۰۰۰} = ۵ \frac{۲}{۱۰۰۰}$$

.۸

$$۱ \frac{۵}{۱۰۰} = ۱/۰۵$$

$$\frac{۱۷}{۱۰۰} = ۰/۰۱۷$$

$$۵ \frac{۱\times ۵}{۲\times ۵} = ۵ \frac{۵}{۱۰} = ۵/۵$$

$$۲ \frac{۱\times ۲۰}{۴\times ۲۰} = ۲ \frac{۲۰}{۱۰۰} = ۲/۲۰$$

$$\frac{۳\times ۵}{۲۰\times ۵} = \frac{۱۵}{۱۰۰} = ۰/۱۵$$

$$\frac{۱۷\times ۵}{۲۰۰\times ۵} = \frac{۸۵}{۱۰۰۰} = ۰/۰۸۵$$

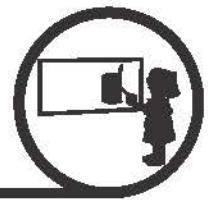
.۹

$$\frac{4 \times 5}{2 \times 5} = \frac{5}{10} = \frac{4}{5} \quad \boxed{=} \quad \frac{4}{5}$$

.۱۰

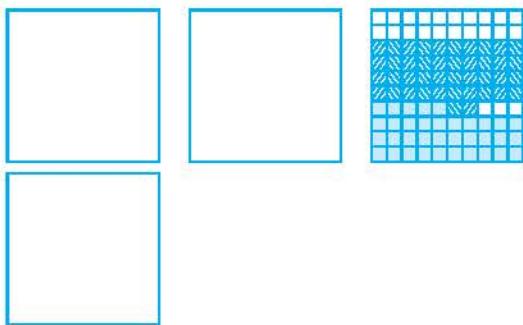
۰/۹۷

۱۱۸ صفحہ ۲ کارکاس کاٹ

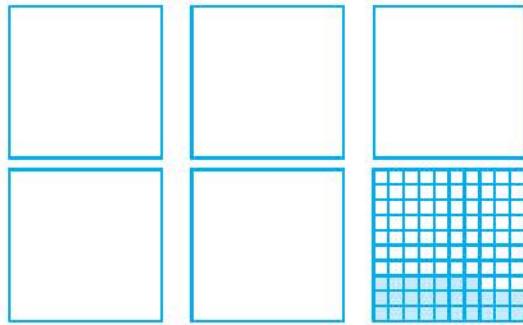

.۱۱

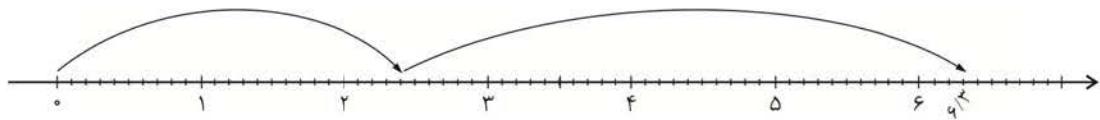
$$\frac{2}{25} + \frac{1}{42} = \frac{3}{77}$$

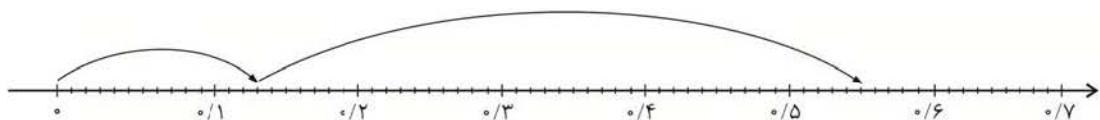
$$\frac{3}{9} + \frac{1}{37} = \frac{5}{27}$$

$$2/4 + 3/9 = 6/3$$

$$0/13 + 0/42 = 0/55$$

$$6/2 + 4/125 = 10/335$$

هزارم	صدم	دهم	یکان	هگان
0	0	0	2	6
5	0	3	1	4
0	5	0	0	+
5	0	3	0	1

$$14/002 + 37/026 + 13/2 = 64/228$$

هزارم	صدم	دهم	یکان	هگان
0	0	0	0	2
6	0	0	2	7
0	0	0	3	1
8	2	0	4	6

۴

$$\text{محیط ذوزنقه متساوی الساقین} = 4/0.9 + 3/15 + 6/82 + 3/15 = 17/21$$

$$\text{محیط متوازی الاضلاع} = 2/83 + 6/57 + 2/83 + 6/57 = 18/8$$

۵

$$4/326 + 16/0.27 = 20/353 \quad 4+16=20$$

$$6/7 + 52/69 + 14/0.91 = 73/481 \quad 6+52+14=72$$

$$7/28 + 4/3 + 15/0.08 = 26/588 \quad 7+4+15=26$$

۶

$$3/197 + 28/5 = 31/697 \quad 3+29=32$$

$$21/793 + 6/82 = 28/613 \quad 22+7=29$$

$$17/254 + 2/61 = 19/864 \quad 17+3=20$$

۱۲۰ صفحه ۲ تمرین دس

۱. الف) رقم ۷ در مرتبه‌ی یکان قرار دارد.

$$\text{ب) } \frac{93}{27} = 27/0.93 \quad \frac{93}{1000}$$

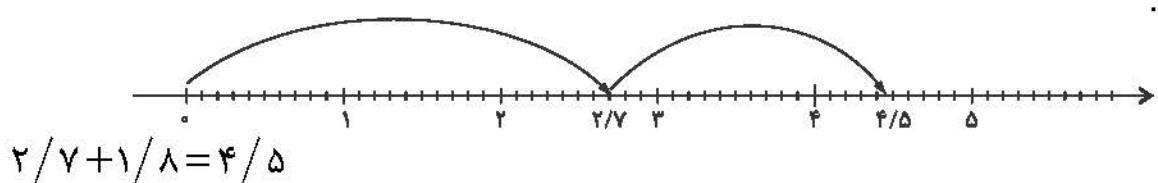
ب) در عدد $23/47$ عدد مرتبه صدم برابر است با ۷

۲. الف) نادرست است. عدد $5/0.6$ از عدد $6/0.01$ کمتر است.

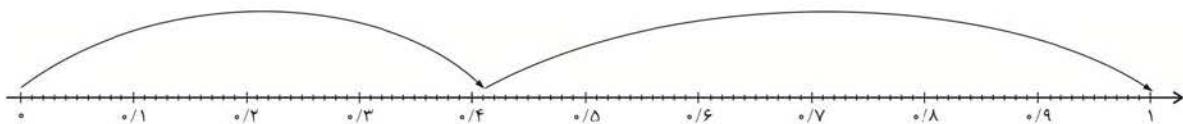
ب) درست است.

پ) نادرست است. مرتبه‌ی دهم از مرتبه صدم و هزارم بزرگ‌تر است.

.۳

$$\circ/41 + \circ/59 = 1$$

.۴

$$4/37 + 6/1 + 39/\circ 14 = 49/484$$

$$19/5 + 2/14 + 18/\circ 7 = 39/71$$

$$45/\circ 7 + 39/14 + 2/125 = 86/335$$

.۵

$$3/02 + 3/02 + 3/02 + 3/02 + 3/02 = 15/1$$

$$3/12 + 3/\circ 8 + 2/3 + 6/5 + 5/7 = 20/7$$

.۶

$$231/416 + 18/9 = 250/316$$

$$17/529 + 17/315 = 34/844$$

$$231 + 18 = 249$$

$$17 + 17 = 34$$

.۷

$$161/831 + 19/42 = 181/251$$

$$105/32 + 87/702 = 173/\circ 22$$

$$162 + 19 = 181$$

$$105 + 87 = 173$$

.۸

$$10/\circ 69 + \circ 189 = 10/258$$

$$10 \text{ کیلوگرم و } 258 \text{ گرم}$$

.۹

$$57+0/4+0/0.6+0/0.09 = 57/469$$

$$16/0.4+4/19+9/0.27 = 29/257$$

.۱۰

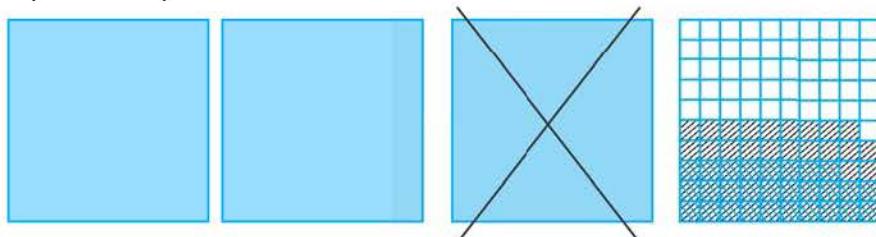
$$64/385+52/0.8+81/9 = 198/365$$

۱۲۴ صفحہ ۳ تکمیل کا سوال

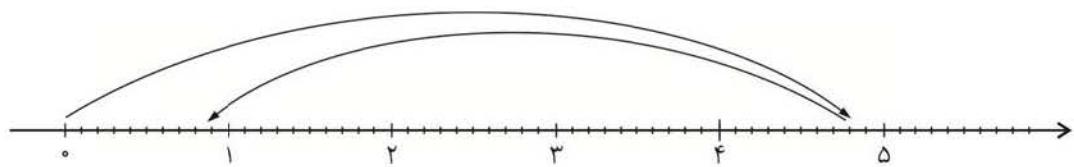
.۱

$$3/49 - 1/28 = 2/21$$

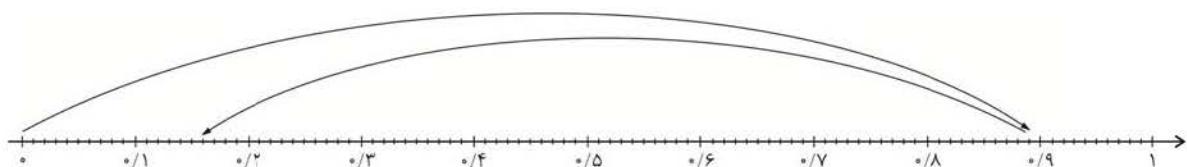

.۲

$$4/8 - 3/9 = 0/9$$

$$0/89 - 0/73 = 0/16$$

.۳

$$5/726 - 2/304 = 3/422$$

$$8/26 - 3/452 = 4/808$$

$$9 - 3/627 = 5/373$$

.۴

$$\begin{array}{r} 15 \\ \sqrt{617} \\ \hline 16/17 \\ - 16/19 \\ \hline 00/78 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1415 \\ \sqrt{212} \\ \hline 2/1415 \\ - 2/789 \\ \hline 0/73 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10/45 \\ - 6/27 \\ \hline 4/18 \end{array}$$

.۵

		٣٨/٤	
	٢٠/٦	١٧/٨	
١١/٦	٩	٨/٨	
٥/٩	٤/٧	٤/٣	٤/٥

		٧/٤٣	
٢/٩٢	٤/٥١		
٠/٩٢	٢	٢/٥١	
٠/٦٤	٠/٢٨	١/٧٢	٠/٧٩

١٢٥ صفحه ٣ تهیین درس

۱. الف) ۴

ب) ١/٣٢٢

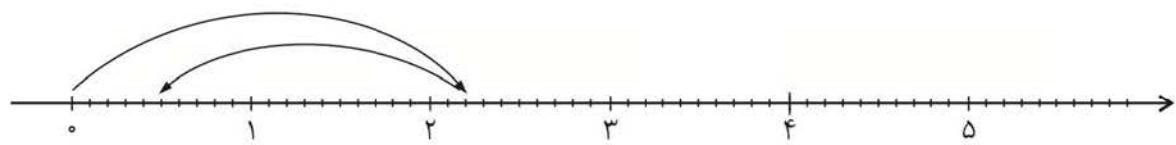
۲. الف) نادرست است. اختلاف $0/821$ و $0/921$ برابر $1/0$ است.

ب) درست است.

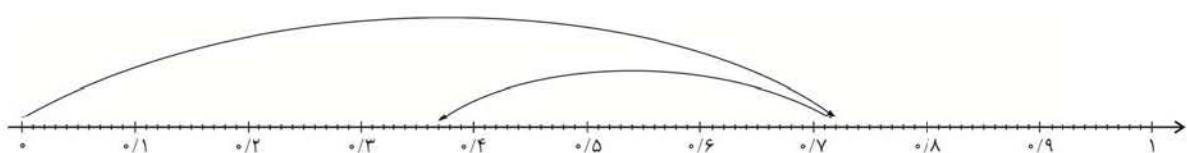
پ) نادرست است. برابر $0/425$ است.

.۳

$$2/2 - 1/7 = 0/5$$

$$0/72 - 0/35 = 0/37$$

.۴

$$8/2 - 3 + 2/49 = 7/69$$

$$29/347 - 13/02 = 16/327$$

$$4/19 - 1/281 + 4/7 = 7/609$$

۱۹/۷۵ کیلوگرم مغز بادام می باشد.

$$\begin{array}{r}
 & 13 & 9 \\
 & \cancel{2} & \cancel{4} & 0 & 0 \\
 & \cancel{4} & \cancel{4} & / & 0 & 0 \\
 - & 14 & / & 2 & 5 \\
 \hline
 & 19 & / & 7 & 5
 \end{array}$$

۶. جرم رب ۲ کیلوگرم و ۹۵۳ گرم است.

$$\begin{array}{r} ۱۸ \\ ۲ \times ۱۲ \\ ۳ / ۶۴۶ \\ \hline -0/9\ 83 \\ \hline 2/953 \end{array}$$

۷. اندازه ضلع سوم $\frac{2}{4}$ متر است.

$$\begin{array}{r} 1 \\ 2/7 \qquad \qquad \qquad 8/5 \\ +3/4 \qquad \qquad \qquad -6/1 \\ \hline 6/1 \qquad \qquad \qquad 2/4 \end{array}$$

.۸

$$\begin{array}{r} 11 \qquad \qquad \qquad 310\ 2910 \\ 19/310 \qquad \qquad \qquad 81/810 \\ +12/949 \qquad \qquad \qquad -32/259 \\ \hline 32/259 \qquad \qquad \qquad 08/041 \end{array}$$

.۹

$$149/69 - 58/49 = 91/2 \qquad \qquad 150 - 58 = 92$$

$$20/600 - 20/0006 = 0/5994 \qquad \qquad 21 - 20 = 1$$

.۱۰

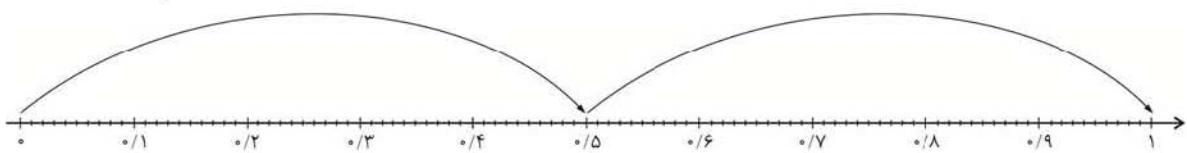
$$67/48 - 39/976 = 27/504 \qquad \qquad 67 - 39 = 28$$

$$13/999 - 9/1 = 4/199 \qquad \qquad 13 - 9 = 4$$

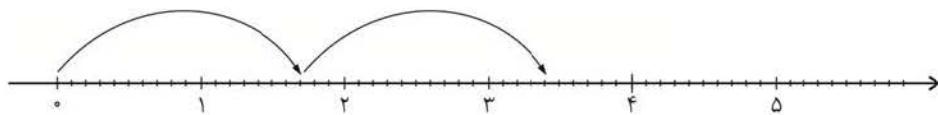
۱۲۹ صفحہ ۴ کلاس ۵

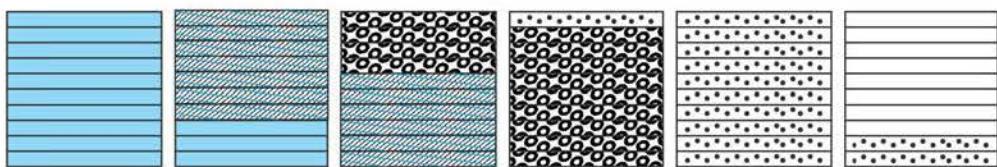
.۱ $2 \times 0/5 = 1$

ب $2 \times 1/7 = 3/4$

.۲ $4 \times 1/3 = 5/2$

.۳ $2/9 \times 1/3 = \frac{2}{10} \times \frac{1}{10} = \frac{29}{10} \times \frac{13}{10} = \frac{377}{100} = 3/77$ (الف)

ب $3/2 \times 2/5 = \frac{3}{10} \times \frac{2}{10} = \frac{32}{10} \times \frac{25}{10} = \frac{800}{100} = 8$

.۴

$$\text{الف } 400 \times 0/08 = 32/00 = 32$$

$$\text{ب } 70 \times 0/05 = 3/50$$

$$\text{پ } 0/3 \times 0/05 = 0/015$$

$$\text{ت } 9000 \times 0/3 = 2700/0$$

.۵

$$0/9 \times 2 = 1/8$$

$$1/8 - 0/9 = 0/9$$

$$1/8 + 0/9 = 2/7$$

خربزه ۹/۰ سنگین‌تر از هندوانه است. مجموع جرم آن دو ۲/۷ است.

.۶

$$2/8 \times 1/4$$

	۱	۱	$0/8$
۱	1×1	1×1	$1 \times 0/8$
$0/4$	$0/4 \times 1$	$0/4 \times 1$	$0/4 \times 0/8$

$$2+0/8+(2 \times 0/4)+0/32$$

$$2+0/8+0/8+0/32 = 3/92$$

۱۳۰ صفحه ۴ تمرین کلاس

۱. الف) $0/27 \times 0/9 =$

$$\frac{6}{100} \times \frac{4}{10} = \frac{24}{1000} = 0/024$$

ب) عدد $16/73$ تقریباً برابر ۱۷ است.

۲. الف) نادرست است. $5/3$ برابر 53 تا $1/10$ است.

ب) نادرست است. حاصل ضرب 3×100 برابر 3×10 است.

پ) نادرست است. مساحت مستطیل به طول و عرض $0/4$ و $0/2$ برابر $0/08$ است.

ت) درست است.

.۳

$$\begin{array}{r}
 9/3 \\
 \times 5/4 \\
 \hline
 50/22
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 0/7 \\
 \times 3/2 \\
 \hline
 2/24
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 4/21 \\
 \times 5/3 \\
 \hline
 22/313
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 0/81 \\
 \times 2/4 \\
 \hline
 1/944
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 2/6 \\
 \times 3/9 \\
 \hline
 10/14
 \end{array}$$

.٤

$$٠/٦ \times ٨٠٠٠ = ٤٨٠٠ / ٠$$

$$٠/٩ \times ٤٠٠ = ٣٦٠ / ٠$$

$$٠/٠٤ \times ٥٠٠٠ = ٢٠٠ / ٠٠$$

$$٩٠٠٠ \times ٠/٠٥ = ٤٥٠ / ٠٠$$

$$٠/٢ \times ٠/٠٨ = ٠/٠١٦$$

$$٠/٣ \times ٨٠٠ \times ٠/٠٢ = ٤ / ٨$$

.٥

$$\text{ارتفاع} \times \text{قاعدہ} = \text{مساحت متوازی الاضلاع} \Rightarrow ١٠/٥٣ \times ٢/٧ = ٢٨ / ٤٣١$$

.٦

$$\text{مساحت مربع} = ٨ / ٥ \times ٨ / ٥ = ٧٢ / ٢٥$$

$$(٣ / ٢ \times ٧ / ٤) \div ٢ = ١١ / ٨٤ \quad \text{مساحت مثلث}$$

$$(٤ \times ٢ / ٥) \div ٢ = ٥ \quad \text{مساحت مثلث}$$

$$٤ / ٦٥ \times ٦ / ٩ = ٣٢ / ٠٨٥ \quad \text{مساحت متوازی الاضلاع}$$

$$٤ / ٣ \times ٩ / ٧ = ٤١ / ٧١ \quad \text{مساحت مستطيل}$$

.٧

$$\text{مساحت موزاییک} = ٠/٣ \times ٠/٣ = ٠/٠٩$$

$$٢٠٠ \times ٠/٠٩ : \text{مساحت اتاق} = ١٨$$

.٨

$$\overbrace{٢ / ٥ \times ٠/٤ + ١ + (٠/٢ \times ٠/٥)}^{٠/١} = ١ + ١ + ٠/١ = ٢ / ١$$

$$٣ / ٥ \times ٠/٢ + [١ / ٠١ + ٢] = ٠/٧ + ٣ / ٠١ = ٣ / ٧١$$

$$٠/٢ \times ٠/٠٨ \times ٦٠٠٠ = ٩٦$$

.۹

$$\frac{2}{5} \times 0 / 9 \times 10 = \frac{2}{5} \times \frac{9}{10} \times 10 = \frac{18}{5} = 3 \frac{3 \times 2}{5 \times 2} = 3 \frac{6}{10} = 3 / 6$$

.۱۰

عدد دوم = $5 / 23 \times 2 = 10 / 46$

عدد سوم = $5 / 23 + 10 / 46 = 15 / 69$

مجموع عدد اول و دوم و سوم = $5 / 23 + 10 / 46 + 15 / 69 = 31 / 38$

عدد چهارم = $37 / 42 - 31 / 38 = 6 / 04$